

4. Теорія держави і права / За ред. А.Ю. Олійника, О.Л. Слюсаренко. – К., 2001. – С. 156.
5. Погоріко В.Ф., Сірий В.І. Права та свободи людини і громадянина в Україні. – К., 1997. – С. 40.
6. Словарь – справочник по праву / Под. Ред. А.Ф. Никитин. – М., 1995. – С. 76.
7. Теорія права: навчальний посібник / Під ред. Погрібного І.М. – Х., 1998. – С. 128.

P. Prokop,
*Magister politologii, doktorant nauk o polityce,
Zakład Myśli Politycznej i Systemów Partyjnych
Instytut Politologii i Europeistyki
Uniwersytet Szczeciński*

MŁODZIEŻ WSZECHPOLSKA W LATACH 2001-2006 JAKO NIEOFICJALNE ZAPLECZE MŁODZIEŻOWE LIGI POLSKICH RODZIN

Młodzież Wszechpolska (MW) funkcjonuje w oparciu o polską ustawę «Prawo o stowarzyszeniach» jako organizacja o charakterze społeczno-wychowawczym, skupiając młodych ludzi o poglądach narodowych i katolickich [1]. Swoją historią nawiązuje do Związku Akademickiego «Młodzież Wszechpolska», który działał w Polsce w okresie międzywojennym. Organizacja ta została reaktywowana w dniu 2 grudnia 1989 roku [2, c. 254] w Collegium Novum Uniwersytetu Poznańskiego [3, c. 190].

Wraz z nią MW czynnie włączyła się w działania o charakterze politycznym. Jej członkowie uczestniczyli między innymi w pracach sztabów wyborczych Stronnictwa Narodowego, a także wspierali utworzenie Bloku dla Polski i zjednoczenie ruchu narodowego w końcu lat dziewięćdziesiątych. Wszechpolacy zaangażowali się także w utworzenie Ligi Polskich Rodzin (LPR), która powstała 30 maja 2001 roku. W tym samym roku partia ta dostała się do parlamentu uzyskując 38 mandatów w Sejmie RP [4] i 2 mandaty w Senacie RP [5].

Podjęta w badaniach problematyka dotyczy rozwoju MW w latach 2001-2006. Głównym zamierzeniem badawczym i zarazem celem pracy badawczej jest analiza wpływu wywieranego przez MW na LPR. Badania powinny także dostarczyć odpowiedzi na pytanie czy MW w okresie 2001-2006 można w uznać za młodzieżówkę LPR.

Podjęta problematyka badawcza została dotychczas zbadana i opracowana fragmentarycznie. Monografią, która odnosi się między innymi do MW jako organizacji współpracującej z LPR jest książka Anny Żebrak pod tytułem «Instytucjonalizacja politycznych ugrupowań młodzieżowych w Polsce po 1989 roku» [6]. Natomiast jednym z ważniejszych artykułów naukowych, który po części analizuje także MW jako organizację współpracującą z LPR jest praca Piotra Prokopa pod tytułem «Młodzieżowe zaplecze partii. Analiza terminu młodzieżówka oraz działalność młodzieżówek partii politycznych w Polsce, które dostały się do parlamentu po wyborach w 2005 roku». Znajduje się ona w książce pod redakcją Krzysztofa Kowalczyka i Łukasza Tomczaka «Partie i system partyjny RP. Stan i perspektywy» [3, c. 246-257]. Kolejną pracą naukową w ramach, której autor między innymi skupia się na MW jako organizacji mającej cechy zaplecza młodzieżowego LPR jest artykuł naukowy Mateusza Piskorskiego «Liga Polskich Rodzin». Znajduje się on w książce pod redakcją Łukasza Tomczaka pod tytułem «Lokalne i krajowe struktury polskich partii politycznych» [7, c. 79-89].

Ze wstępnej analizy wynika, że MW, będąc czynnie zaangażowana w powstanie LPR, stała się jej nieoficjalnym zapleczem młodzieżowym. Warto zaznaczyć, że nigdy nie posiadała podpisanego porozumienia o współpracy i nie była wpisana także do statutu LPR jako jej organ młodzieżowy [8]. Jednakże w związku z tym, że współtworzyła ona tę partię oraz biorąc pod uwagę, że działacze MW niejednokrotnie byli także członkami LPR, to uznać ją można za zaplecze młodzieżowe niniejszej partii politycznej. Jak zauważył Mateusz Piskorski «(...) funkcjonujące niezależnie stowarzyszenie Młodzież Wszechpolska stanowiło oparcie wyborcze i po części kadrowe dla struktur Ligi». Podkreślił on także, że pełniło ono w ówczesnym czasie «(...) rolę

organizacji studenckiej i młodzieżowej ściśle związanej organizacyjnie i w pełnej mierze finansowo z tą partią» [7, c. 86].

W ramach wstępnych wniosków warto także zauważyć, że ścisła współpraca pomiędzy LPR a MW trwała od 2001 do 2006 roku. W 2006 roku, na łamach «Dzienniku.pl» opublikowany został artykuł «Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej» [9], którego autorką była Renata Cius. Zapoczątkował on serię informacji prasowych, które sugerowały związki Wszechpolaków ze środowiskami neonazistowskimi. Mimo wydanego przez MW specjalnego komunikatu który oświadczał, że osoby przedstawiane w doniesieniach prasowych nigdy nie były związane z organizacją, stosunki między partią a jej zapleczem młodzieżowym uległy pogorszeniu [10; 11; 12] i w konsekwencji doprowadziły do zerwania współpracy przez LPR z jej nieoficjalną organizacją młodzieżową [13; 14; 15]. Jak stwierdził Roman Giertych, będący niegdyś pierwszym prezesem reaktywowanej organizacji oraz ówczesnym prezesem LPR «chciałbym, aby MW wróciła do swoich korzeni i podjęła pozytywny trud wychowywania młodego pokolenia. Wszelka jednak polityczna działalność młodzieży skupionej wokół LPR będzie od dziś prowadzona wyłącznie przez Ruch Młodych LPR» [17]. W związku z tymi słowami, pod koniec 2006 roku MW została zastąpiona przez Ruch Młodych Ligi Polskich Rodzin (RM LPR). Misję stworzenia nowego zaplecza młodzieżowego partii powierzono Krzysztofowi Bosakowi [18], będącemu wówczas najmłodszym posłem w polskim sejmie oraz dotychczasowym prezesem MW. Nowa organizacja młodzieżowa powołana przez LPR w odróżnieniu od MW nie działała jako suwerenne stowarzyszenie lecz wewnątrzpartyjna organizacja młodzieżowa [19].

Po zerwaniu współpracy LPR z MW organizacja ta stała się w pełni suwerennym i samodzielną stowarzyszeniem, które nie było już związane z żadnym ugrupowaniem politycznym. Jednakże, ze wstępnej analizy wynika, że okres od 2001 do 2006 roku, kiedy to Wszechpolacy współdziałali z LPR uznać można za czas, w którym MW była nieoficjalną organizacją młodzieżową tej partii politycznej.

REFERENSE

1. Statut stowarzyszenia «Młodzież Wszechpolska».
2. Prokop P., Młodzieżowe zaplecze partii. Analiza terminu młodzieżówka oraz działalność młodzieżówek partii politycznych w Polsce, które dostały się do parlamentu po wyborach w 2005 roku/ K. Kowalczyk, Ł. Tomczak. – Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2007. – 254-257.
3. Prokop P., Geneza i działalność stowarzyszeń politycznych w Polsce na wybranych przykładach/ L. Koćwin – Wrocław: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Zarządzania, 2007. – 190-193.
4. Państwowa Komisja Wyborcza: http://wybory2001.pkw.gov.pl/sjw1_k9k.html (14.04.2014).
5. Państwowa Komisja Wyborcza: http://wybory2001.pkw.gov.pl/sng2_k.html (14.04.2014).
6. Żebrak A., Instytucjonalizacja politycznych ugrupowań młodzieżowych w Polsce po 1989 roku – Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2013.
7. Piskorski M., Liga Polskich Rodzin/ Ł. Tomczak – Szczecin: Oficyna Wydawnicza Centrum Doradztwa i Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie, 2004 – 79-89.
8. Statut Ligi Polskich Rodzin.
9. Nazistowskie wybryki Młodzieży Wszechpolskiej: <http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/194232,nazistowskie-wybryki-mlodziezy-wszechpolskiej.html>, (19.12.2012).
10. Oświadczenie w sprawie publikacji skandalicznych materiałów na stronie dziennik.pl: http://www.mw.slask.pl/index.php?function=show_all&no=267, (19.12.2012).
11. TVP przeprosza Młodzież Wszechpolską: <http://www.youtube.com/watch?v=Oj0-41VvsI4>, (25.12.2012).
12. Historia MW: <http://mw.org.pl/index.php/about/historia-mw/>, (09.11.2012).
13. LPR zrywa «polityczne związki» z Młodzieżą Wszechpolską: <http://www.zyciewarszawy.pl/artykul/186049-LPR-zrywa--polityczne-zwiazki--z-Mlodzieza-Wszechpolska.html>, (12.01.2013).

14. LPR zrywa z Młodzieżą Wszepolską: <http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114873,3787847.html> (12.01.2013).
15. LPR zrywa z MW: http://www.gazetapodatnika.pl/artykuly/lpr_zrywa_z_mw-a_676.htm, (25.12.2012).
16. Krzysztof Bosak zajmie się tworzeniem struktur Ruchu Młodych LPR: <http://www.lpr.pl/?sr=!czytaj&id=5467 &dz=kraj&x=14&pocz=225&gr=>, (25.12.2012).
17. LPR Zrywa z Młodzieżą Wszepolską: <http://www.racjonalista.pl/forum.php/s,66737>, (14.04.2014).
18. LPR zrywa związki z wszechpolakami: <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1342,title,LPR-zrywa-zwiazki-z-wszechpolakami,wid,8641083,wiadomosc.html?ticaid=1128dd>, (12.12.2006).
19. Wszepolacy bez polityki: <http://archiwum.rp.pl/artykul /654488-Wszepolacy-bez-polityki.html>, (22.12.2012).

Б. П. Савчук,

доктор історичних наук, професор

А. Б. Савчук,

студент,

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА КУЗИЧА-БЕРЕЗОВСЬКОГО

Сучасна вітчизняна й зарубіжна історична наука перебуває в пошуках нових концептуальних орієнтирів та підходів, за допомогою яких можна було б відтворити як багатомірну історію людства загалом, так і історію окремих родів чи осіб зокрема. Конкретне історичне дослідження індивідуальної біографії, зануреної у суспільний контекст, краще відтворює історичний процес певного періоду часу, увиразнює «дух епохи». Тому сьогодні зростає інтерес учених до вивчення ролі конкретних людей в історії. Підтвердження цьому є бурхливий розвиток біографістики, просопографії та інших спеціальних історичних дисциплін, присвячених дослідженню історії в контексті окремих історичних персоналій, як рядових, так і представників еліти, непересічних особистостей.

До таких відносимо Івана Кузича Березовського (1903-1985), чия постать – небуденне явище в історії України: педагог, громадський, культурно-освітній діяч у Галичині, організатор рідношкільної освіти, засновник низки товариств у рідному селі Нижньому Березові (що на Косівщині Івано-Франківська область), учений, історик, етнограф. Людина, яка половину свого життя провела в еміграції (Німеччина, Австрія, Канада, США). У зв'язку із цим маємо підстави говорити про його міжнародну діяльність у контексті загальноприйнятого визначення міжнародних відносин як системи сукупності політичних, дипломатичних, культурно-освітніх, гуманітарних та інших зв'язків і відносин між суб'єктами світового співтовариства, до яких, з-поміж іншого, відносять і окремих осіб. Міжнародні відносини реально охоплюють надзвичайно широкий спектр питань, оскільки торкаються будь-якої сфери людської діяльності, яка відзначається участю в ній представників різних держав світу. Власне, міжнародні відносини охоплюють усі види обміну діяльністю, яка є предметом відносин між державами аж до індивідуального спілкування [15, с. 23; 16, с. 172]. Відтак міждержавний характер міжнародних відносин трактуємо як стосунки не лише між суверенними урядами держав, а й між іншими представниками територіально відмежованих і політично організованих спільнот людей.

Сьогодні автори підручників з історії України, історії вітчизняної педагогіки, монографій, статей, публікацій у періодиці звертаються до праць І.Кузича-Березовського (В. Бебик, А. Глушко, І. Каганець, В. Чабанеко, ін.). В анотаціях до його праць, які розміщені на сайтах Інтернету, зустрічаємо означення «видатний історик», «учений з діаспори», «український історик», що засвідчує про увагу наукового загалу до його постаті, інтерес до творчих надбань та вселяє надію на те, що напрацювання цього вченого належним чином будуть поціновані в незалежній Україні, якій він присвячував всі свої творчі сили.